

144 MILIONY ZŁOTYCH NA TECHNOLOGIE KOSMICZNE. NCBR WYŁONIŁO BENEFICJENTÓW

System mikrosatelitarny EagleEye, suborbitalny system raketowego wynoszenia ładunków badawczych, a także konstelacja satelitów obrazowania Ziemi REC - to trzy najmocniej dokapitalizowane z 15 polskich projektów kosmicznych, jakie wybrało Narodowe Centrum Badań i Rozwoju do sfinansowania w ramach konkursu Szybka Ścieżka „Technologie Kosmiczne”. Na ten cel przeznaczono sumę blisko 144 mln złotych ze środków Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój.

Przeprowadzony przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju proces wyłaniania 15 inicjatyw branżowych, zakładających rozwój polskich zaawansowanych technologii i obiektów kosmicznych, zakończył się 20 lutego 2020 roku – ogłoszenie nastąpiło dzień później w trakcie konferencji zorganizowanej w gmachu Ministerstwa Rozwoju w Warszawie. Byli na niej obecni zarówno przedstawiciele NCBR i wspomnianego resortu, jak również Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (pełniącego zwierzchnią rolę względem NCBR), Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej oraz jednego z dofinansowanych podmiotów – Instytutu Lotnictwa, będącego składową Sieci Badawczej Łukasiewicz.

Spotkanie otworzyło wystąpienie szefa MNiSW, ministra Jarosława Gowina. „Nauka jest kołem zamachowym rozwoju cywilizacyjnego i gospodarczego” – przyznał, odnosząc się także do obchodzonego dwa dni wcześniej nowo ustanowionego Dnia Nauki Polskiej i 547. rocznicy narodzin Mikołaja Kopernika. „Stajemy się krajem, który dla tych największych kosmicznych potęg – Stanów Zjednoczonych, Chin – zaczyna być partnerem [...] w obszarze badań naukowych, ale także zaczyna być partnerem biznesowym” – stwierdził Gowin. Zazaczył przy tym, że konkurs Szybka Ścieżka jest najbardziej popularnym konkursem NCBR wśród przedsiębiorców budujących swój potencjał w branży. „Efekty tego konkursu przeszły najśmielsze oczekiwania, [...] poziom skuteczności był rekordowo wysoki” – oświadczył minister.

Czytaj też: [Gowin podkreślił potrzebę szybkiego rozwoju sektora kosmicznego](#)

Chwilę potem głos zabrała wiceminister funduszy i polityki regionalnej, Anna Gembicka. „Mieliśmy bardzo wysoki wskaźnik sukcesu, co oznacza, że projekty były świetnie przygotowane [...] polska branża kosmiczna jest gotowa na dalszy rozwój” – powiedziała w trakcie swojego wystąpienia. „W ramach PO Inteligentny Rozwój, w obrębie którego ta Szybka Ścieżka była realizowana, mamy obecnie 80 proc. wykorzystania środków [ze skalą] kontraktacji na poziomie 29 mld złotych” – dodała przedstawicielka MFiPR. Kontynuując ten wątek, podkreśliła przygotowania do uruchomienia kolejnych 14 naborów, jakie jeszcze w 2020 roku umożliwią rozdysponowanie na rzecz polskich przedsiębiorstw kolejnych 3 mld złotych. Odnosząc się do samego zakresu wsparcia dla technologii kosmicznych, Gembicka podkreśliła, że „dofinansowania umożliwią realizację kontraktów w ramach organizacji

międzynarodowych, takich jak Europejska Agencja Kosmiczna”, co ma pozwolić na dalszy rozwój sektora kosmicznego w Polsce. „W tym momencie to około 300 podmiotów, w tym wiele małych i średnich firm, około 3 tys. miejsc pracy” – wyliczyła.

Czytaj też: [NCBiR dofinansuje polską platformę mikrosatelitarną](#)

Głos zabrał następnie wiceminister rozwoju Krzysztof Mazur, piastujący w swoim resorcie stanowisko Podsekretarza Stanu. „Kosmos to bardzo praktyczne rozwiązania [...] widzimy duży potencjał dla gospodarki” – wskazał na wstępie. W wystąpieniu tym pojawił się szczególnie istotny akcent, dotyczący przyszłości narodowego programu satelitarnego.

W tym momencie prace prowadzone przez Ministerstwo Rozwoju [resort pełniący obecnie zwierzchnią rolę względem Polskiej Agencji Kosmicznej - przyp. red.] koncentrują się wokół najbardziej chyba konkretnego zadania, jakim jest stworzenie satelity dostarczającego źródłowe dane obrazowe na potrzeby polskiej administracji. [...] To będzie kolejny znakomity krok – poza działaniami w obszarze nauki – który pokaże właśnie nie tylko teoretyczną, ale też bardzo praktyczną stronę.

Krzysztof Mazur, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju

Wiceminister Mazur podkreślił, że własny satelita obserwacji Ziemi przełoży się na szeroki zakres działalności podlegającej wielu resortom: rolnictwa, spraw wewnętrznych, obrony narodowej. „Jest wiele firm, które specjalizują się w analizie obrazowej na potrzeby biznesu i [...] tym kolejnym krokiem, na który my będziemy stawiali jest ta praktyczność” – wskazał. „Satelita okołoziemski, nad którego koncepcją intensywnie pracujemy, to jest ten krok, który z perspektywy polskiego państwa należy zrobić” – podsumował swoje wystąpienie przedstawiciel resortu rozwoju.

Czytaj też: [Wiceminister rozwoju: potrzebny nam cywilno-wojskowy satelita teledetekcyjny](#)

Obecny również na spotkaniu dyrektor NCBR, Wojciech Kamieniecki zauważył, że dofinansowane w konkursie 5/1.1.1/2019 „Technologie kosmiczne” projekty są bardziej skomplikowane i wymagają większego wkładu od wcześniejszych 51 wniosków, finansowanych aktualnie w ramach innych konkursów branżowych NCBR.

Fot. Space24.pl/Marcin Kamassa

Jak wynika z danych Centrum – spośród ogółu 33 wniosków złożonych do bieżącego konkursu (nabór trwał od września do listopada 2019 roku), dokonano oceny 31 (dwa projekty wycofano). W grupie ocenionych pozytywnie i zakwalifikowanych do sfinansowania 15 inicjatyw, 7 zostało zgłoszonych przez przedsiębiorstwa i ośrodki zlokalizowane w województwie mazowieckim, a dalsze 8 – w pozostałych regionach Polski. Sumarycznie, na projekty pochodzące z Mazowsza przeznaczono kwotę w wysokości 70,2 mln złotych. Pozostała „ósemka” otrzymała razem 73,6 mln złotych. Łączna kwota dofinansowania sięgnęła zatem 143,8 mln złotych.

Na czele zestawienia znalazł się projekt przemysłowo-akademickiego konsorcjum SatRevolution-Politechnika Wroclawska, który pozyskał z NCBR wkład w kwocie 33,4 mln złotych na rozbudowę satelitarnej konstelacji obserwacyjnej REC. Drugie w kolejności skali finansowania przedsięwzięcie - system mikrosatelitarny EagleEye, zgłoszony przez konsorcjum Creotech Instruments, CBK PAN oraz firmę Scanway - zyskał 29,8 mln złotych. Trzeci co do wielkości pulę dofinansowania uzyskał natomiast projekt budowy trójstopniowego suborbitalnego systemu raketowego do wynoszenia ładunków badawczych - zgłoszony przez grupę opartą o Wojskowe Zakłady Lotnicze Nr 1, Wojskowy Instytut Techniczny Uzbrojenia oraz Zakład Produkcji Specjalnej "GAMRAT".

Czytaj też: [Ekspansja ICEYE za oceanem. Plany produkcji satelitów w USA](#)

Kolejna w zestawieniu kwota dotacji przypadła w udziale firmie ICEYE Polska - przyznane 12,05 mln złotych ma zostać wykorzystane w tym przypadku na „opracowanie i przetestowanie w warunkach rzeczywistych modułu sterowania i kontroli położenia na orbicie (Attitude Determination and Control System - ADCS) przeznaczonego dla mikrosatelitów obserwacyjnych”.

Oprócz wymienionych, na liście znalazły się również takie firmy jak Astronika (niemal 7,5 mln złotych dofinansowania), KP Labs (6,64 mln zł) oraz Progresja Space (4,84 mln zł) i wiele innych.

W roli przedstawiciela dofinansowanych inicjatyw, na spotkaniu w Ministerstwie Rozwoju w piątek 21 lutego wystąpił Zastępca Dyrektora Sieci Badawczej Łukasiewicz-Institutu Lotnictwa, Sylwester Wyka. Podkreślił z tego miejsca, że utworzenie Sieci Łukasiewicz (łączącej obecnie potencjał aż 36 polskich instytutów badawczo-rozwojowych) dało nowe możliwości w kwestii formowania konsorcjów pod konkretne zapotrzebowanie - pozwalając na szybkie odpowiadanie na narodowe potrzeby technologiczne.

Takim przypadkiem miał być właśnie dofinansowany przez NCBR projekt, realizowany przez dwa instytuty Sieci Badawczej Łukasiewicz: wspomniany już ILOT oraz Instytut Technologii Materiałów Elektronicznych, w partnerstwie z Instytutem Fizyki PAN. Założeniem inicjatywy jest opracowanie metody pomiaru temperatury w komorach spalania silników rakietowych przy pomocy powłok materiałowych z pamięcią temperaturową - z zastosowaniem przy badaniach i rozwoju technologii kosmicznych. "To umożliwi pomiar temperatury w [...] miejscach, które w tej chwili, dla obecnie stosowanych przyrządów pomiarowych, są niedostępne lub bardzo trudno dostępne" - wskazał dyrektor Wyka. Na ten cel pozyskano 1,56 mln złotych.

Czytaj też: [Nowoczesna infrastruktura naziemna i nagrody dla inżynierów ILOT. Pozytywne efekty sukcesu rakiety „Bursztyn” \[WIDEO\]](#)

Wszystkie z ocenianych projektów dotyczyły z założenia działalności badawczo-rozwojowej, mającej na celu opracowanie, przetestowanie oraz wdrożenie zaawansowanych technologicznie produktów i technologii - w takich obszarach tematycznych jak satelitarna obserwacja Ziemi, systemy i podsystemy niewielkich satelitów, testowanie infrastruktury satelitarnej oraz systemy robotyki kosmicznej.

W skali całościowej, poszczególne kwoty dotacji mieściły się w przedziale od 1,5 mln do ponad 33 mln złotych. Środki te pochodzą z Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój, zasilonego z budżetu Unii Europejskiej na lata 2014-2020.